

İdman sahəsində uğurların və qələbələrin məkanı

Hər il martın 5-i ölkəmizdə Bədən Tərbiyəsi və İdman Günü kimi qeyd olunur. Prezident İlham Əliyevin 2005-ci il 4 mart tarixli Sərəncamı ilə təsis edilən bu gün Azərbaycanın idman arenasında qazandığı uğurları, güclü idman ölkəsi kimi formalaşmasını və idmançılarımızın dünya miqyasında zəfərlərini təcəssüm etdirir. Azərbaycanın idmanın salnaməsində martın 5-nin seçilməsi təsadüfi deyil. 1995-ci ildə məhz həmin gün ümummilli lider Heydər Əliyev Bakı İdman Sarayında dünya və Avropa çempionatlarının qalibləri ilə tarixi görüşündə İdman Fondunun əsasını qoydu və bununla da ölkəmizdə bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafı üçün yeni dövrün təməli atıldı. Bu strateji addım idmanın inkişafına güclü təkan verdi, gələcək uğurlara yol açdı. Azərbaycan beynəlxalq idman ailəsində layiqli yer tutdu, güclü idman dövləti kimi tanındı. Bu illər ərzində Bakıda və bölgələrdə müasir Olimpiya İdman kompleksləri inşa edildi, idmançılarımızın peşəkarlığının artırılması üçün geniş imkanlar yaradıldı. Dövlət başçısının idmana və idmançılara xüsusi qayğısı Azərbaycanı global idman sferasında ön sıralara çıxardı.

Bu gün Azərbaycan beynəlxalq yarışlara uğurla ev sahibliyi edir, idmançılar isə qələbədən-qələbəyə addımlayır. Olimpiya Oyunlarında, dünya və Avropa çempionatlarında dalğalanan üçrəngli bayrağımız, səslənən himnimiz ölkəmizin idman sahəsində əldə etdiyi böyük uğurların rəmzidir. Yüksək səviyyəli təşkilatçılıq, müasir idman infrastrukturunu və qonaqpərvərliyi ilə ölkəmiz beynəlxalq idman ailəsinin etimadını qazanıb. 2010-cu ildə Sinqapurda keçirilən Yeniyetmələrin Yay Olimpiya Oyunlarında idmançılarımızın qazandıqları 8 medal ölkəmizin idman tarixində əlamətdar hadisə oldu. 204 ölkə arasında 11-ci, Avropada 6-cı, MDB məkanında isə 3-cü yeri tutan Azərbaycan yeni idman nəslinin yetişdiyini dünyaya nümayiş etdirdi. Paytaxtımız dünyanın ən mötəbər yarışlarının keçirildiyi əsas məkanlardan birinə çevrildi. Həmin il Bakı Sərhədçi Olimpiya İdman Mərkəzi gənclər arasında boks üzrə dünya çempionatına ev sahibliyi etdi. Heydər Əliyev adına İdman-Konsert Kompleksində sərbəst, yunan-Roma və qadın güləşi üzrə Avropa Çempionatı təşkil olundu. 2011-ci ildə Bakıda keçirilən cüdo üzrə "World Masters" beynəlxalq turniri Azərbaycanı dünya cüdo ictimaiyyətinin diqqət mərkəzinə çevirdi. 42 ölkədən 300-dən çox cüdoçunun qatıldığı turnir idmançılarımız üçün beynəlxalq arenada böyük bir sınaq oldu. Sentyabr-oktyabr aylarında isə Bakı boks üzrə XVI Dünya Çempionatına ev sahibliyi etdi. 113 ölkədən 570 boksçunun iştirak etdiyi yarış həm iştirakçı sayı, həm də təşkilatçılıq baxımından tarixdə iz qoydu.

2012-ci ilin ölkəmizdə "İdman İli" elan edilməsi idmanın inkişafında yeni mərhələ açdı. Həmin il ölkəmiz yeniyetmələr arasında sərbəst, yunan-Roma, qadın və çimərlik güləşi üzrə dünya çempionatlarına ev sahibliyi etdi. Avqustun 21-dən 27-dək baş tutan turnirdə 41 ölkədən 850 idmançı gücünü sınaqda. 2012-ci ilin idman təqvimində ən möhtəşəm hadisələrdən biri isə sentyabrın 22-dən oktyabrın 13-dək Azərbaycanda keçirilən 17 yaşlı qızlar arasında futbol üzrə dünya çempionatı oldu. Bu yarış bütün Avrasiyada ilk dəfə təşkil edilən U-17 qadınlararası dünya çempionatı kimi tarixə düşdü. Azərbaycanın FIFA səviyyəsində təşkil etdiyi bu çempionat ölkəmizin idman sahəsində yeni zirvələrə yüksəldiyini göstərdi.

Azərbaycanın idman tarixinin ən parlaq səhifələrindən biri 2015-ci ildə keçirilən ilk Avropa Oyunları oldu. Bu möhtəşəm tədbir Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə "Bakı-2015" Avropa Oyunları Təşkilat Komitəsinin fədakar əməyi sayəsində reallaşdı. 12 iyun 2015-ci ildə Bakı Olimpiya Stadionunda Avropa Oyunları Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən rəsmi olaraq açıq elan edildi. Bu nəhəng tədbirdə Avropanın 50 ölkəsindən 30 idmançı 30 idman növü üzrə mübarizə apardı, 253 dəst medal uğrunda yarışlar təşkil olundu. Bakının 11, Mingəçevirin isə 1 idman qurğusunda keçirilən yarışlar dövlətimizin global idman arenasında söz sahibi olduğunu təsdiqlədi. Azərbaycan idmançıları 21 qızıl, 15 gümüş və 20 bürünc medal qazanaraq ümumilikdə 56 medalla ikinci yeri tutdular. Həmin dövrdə gimnastika üzrə Dünya Kuboku, Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisi, bədii gimnastika üzrə Avropa çempionatı, taekvondo üzrə dünya çempionatı, şahmat üzrə Dünya Kuboku, atıcılıq üzrə dünya çempionatı, çövkən üzrə dünya çempionatı, hərbcilər arasında güləş üzrə 36-cı dünya çempionatı Azərbaycanın idman sahəsində təşkilatçılıq bacarığını bütün dünyaya bir daha nümayiş etdirdi. İdmançılarımız ümumilikdə 1472 medal qazanaraq yeni rekord müəyyənləşdirdilər.

2017-ci ildə ölkəmiz İslam Həmrəyliyi Oyunlarına, 2019-cu ildə isə bədii gimnastika üzrə dünya çempionatına ev sahibliyi etməklə özünü global idman mərkəzi kimi təsdiqlədi. Xüsusilə 2019-cu il Azərbaycan İdman Günü möhtəşəm uğurlu oldu. Həmin il idmançılarımız beynəlxalq yarışlardan 271-i qızıl medal olmaqla 775 medal

qazandılar. Dövlət himnimiz dəfələrlə səsləndi, üçrəngli bayrağımız dünya arenalarında zirvələrə ucaldı. Bu qələbələr Azərbaycan idmançılarının, ölkənin idman siyasətinin, idman infrastrukturuna qoyulan böyük sərmayələrin, yaradılan şəraitin və milli ruhun təcəssümü idi. Lakin koronavirus pandemiyası bütün dünyada idman aləmini də sınağa çəkdi. Tokio-2020 Yay Olimpiya və Paralimpiya Oyunları, Futbol üzrə Avropa Çempionatı və bir çox digər mötəbər yarışlar ya təxirə salındı, ya da məhdudlaşdırılmış qaydada keçirildi. Bu çətin vaxtlarda ölkəmizdə planlaşdırılan bir çox mötəbər yarışların keçirilməsi mümkün olmadı. Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisi, Gimnastika Federasiyasının Dünya Çempionatı, Karate üzrə Avropa Çempionatı, futbol üzrə Avropa Çempionatının Bakıdakı oyunları və bir sıra digər beynəlxalq turnirlər ya ləğv olundu, ya da başqa ölkələrə köçürüldü. Lakin Azərbaycan idman ictimaiyyəti bu çətinliklərə baxmayaraq, idman ruhunu qoruyub saxladı və idmanın inkişafı üçün dayanmadan fəaliyyət göstərdi.

2023-cü ildən etibarən işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda beynəlxalq yarışların keçirilməsinə start verildi. Bu prosesin ən möhtəşəm simvolu "Əziz Şuşa" beynəlxalq velosiped turniri oldu. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr edilən bu mötəbər yarış idmanın Qarabağa dönüşünü simvolizə etdi. 2023-cü ilin dekabrında 30 illik həsrətdən sonra Xankəndi stadionunda ilk futbol oyunu baş tutdu. Azərbaycan Kubokunun 1/8 final mərhələsində Ağdamın rəmzi gücünə çevrilmiş "Qarabağ" komandası ilə Bakının MOİK klubu qarşılaşdı. Bu, Azərbaycanın suverenliyinin, Qarabağın əbədi azadlığının, xalqımızın qururunun təcəssümü idi. Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirak etdiyi bu möhtəşəm idman tədbiri Xankəndidə həyata keçirilmiş yenidənqurma işlərinin təntənəsi idi. Xalqımız stadionun tribunalarından və televiziya ekranlarından futbol matçı ilə yanaşı, böyük bir tarixin yazıldığını izləyirdi.

Ötən il "Qürurla irəli!" şüarı altında keçirilən Xankəndi-Bakı ultramarafonu azad torpaqlarımızda gerçəkləşən ilk beynəlxalq idman yürüşü idi. Müxtəlif ölkələrdən 64 idmançı Xankəndidən Bakıya 380 kilometrlik marşrutu qət etdi. Həmçinin Azərbaycan gimnastika üzrə dünya və Avropa kuboklarına, güləş üzrə Avropa Olimpiya lisenziya turnirinə, "Mingəçevir rəqatası"na, "Baku Open 2024" beynəlxalq şahmat turnirinə, Formula 1 üzrə Azərbaycan Qran-Prisinə ev sahibliyi edib.

Paris-2024 Yay Olimpiya Oyunlarında da qazandığımız uğurlar diqqət mərkəzində oldu. Dünyanın dörd bir yanından 10 mindən çox idmanın qatıldığı bu mötəbər yarışda 41 idmançımız gücünü, əzmini nümayiş etdirdi. Milli komandamız 2 qızıl, 2 gümüş və 3 bürünc medal qazanaraq medal sıra-

lamasında 30-cu yeri tutdu. Bu, ölkəmizin Olimpiya tarixində əldə etdiyi ən yüksək ümumi komanda göstəricisidir və Azərbaycan idmanının getdikcə güclənən qüvvəyə çevrildiyini təsdiqləyir. Paris-2024 Azərbaycan üçün London-2012-dən sonra ən uğurlu Yay Olimpiya Oyunları oldu. Əvvəlki Oyunlarda qazandığımız 2 qızıl və 2 gümüş medal bu dəfə 3 bürünc medalla daha da zənginləşdi. Bütün bu uğurların kökündə isə Azərbaycan dövlətinin idmana verdiyi böyük önəm, sağlam gəncliyə yönələn siyasət dayanır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu bu siyasət Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirilir. "Sağlam bədəndə sağlam ruh olar" prinsipi Azərbaycanın idman fəlsəfəsinin əsasını təşkil edir.

Nəzrin ELDARQIZI,
"Respublika".